

Mikroföretagarkonto – Schabloniserad inkomstbeskattning för de minsta företagen

Nina Öhrn Karlsson, utredningssekreterare

Om utredningen

Särskild utredare: Christina Eng,
Ordförande avdelningen för direkt skatt, Skatterättsnämnden

Sekreterare: Niklas Lindeberg (jurist)
Nina Öhrn Karlsson (nationalekonom)

- Delbetänkande 1 september 2020
Enklare skatteregler för enskilda näringsidkare, SOU 2020:50
- Huvudbetänkande 1 juli 2021
Mikroföretagarkonto – Schabloniserad inkomstbeskattning för de minsta företagen, SOU 2021:55

Expertgrupp: Finansdepartementet, Näringsdepartementet, Svenskt Näringsliv, Företagarna, LRF, Fastighetsägarna, LO, TCO, SRF Konsult, FAR, Skatteverket.

Lagstiftningsprocessen

Delbetänkandet

- Utvärdering och analys av det nuvarande beskattningssystemet för enskilda näringsidkare
- Det övergripande syftet är att förenkla skattereglerna
- Betänkande lämnat 1 september 2020, remissbehandlat och bereds inom regeringskansliet

Uppdraget i huvudbetänkandet

Syftet är att förenkla skatte-
reglerna för enskilda
näringsidkare.

- Schabloniserad inkomstbeskattning
- Schabloniserad mervärdesbeskattning, förslag endast om det är möjligt och lämpligt

Begränsningar:

- Frivilligt system vid sidan av det konventionella
- Omsättning som skattebas
- Högsta gräns för omsättning
- Inga anställda
- Endast enskilda näringsidkare, inga andra företagsformer

Problembeskrivning

- Mindre verksamheter har relativt sett högre administrativa kostnader än större, och bördan kan utgöra en tröskel för att börja bedriva verksamhet
- Reglerna om socialavgifter kan upplevas som svåra, särskilt när utföraren inte har F-skatt
- Skattereglerna kan upplevas som svåra när verksamheten har liten omfattning
- En frivillig schablonbeskattningsmodell vid sidan av andra skatteregler riskerar att komplicera reglerna

Schablonbeskattning i andra länder

- *Doing business index* visar att Sverige har en låg administrativ börda av skattesystemet
- Sverige har låga gränsvärden för mervärdesskatt och inga förenklade inkomstskatteregler för mindre företag
- Frankrike: "Micro-entrepreneur", schabloniserade skatteregler och enklare redovisningsregler
- Slovakien, Österrike, Nederländerna: Schabloniserade avdrag
- Danmark, Belgien: Särskilda regler riktade till utförare inom delnings- och gigekonomin
- Estland: Entreprenörskonto, bankkonto med särskilda skatte- och redovisningsregler

Mikroföretagarkonto

Enkelt system för både utförare och kund:

- Kunden betalar till kontot
 - Skatt och egenavgifter dras automatiskt
 - Kontoinnehavaren får pensions- och socialförsäkringsförmåner
 - Pengarna på kontot är skattade och klara
- Störst förenkling för privatpersoner utan F-skatt

Mikroföretagarkonto

- Maximalt 120 000 kronor/år (högre skattesats för inbetalningar över gränsen)
- Schabloniserad inkomstskatt om 30%
- Inkluderar egenavgifter
- Schabloniserat avdrag för utgifter (motsvarande 10 % av omsättningen) och mervärdesskatt

Mikroföretagarkonto, fördelar

Flera förenklingar jämfört med konventionell beskattning:

- + Kontoinnehavaren behöver inte deklarerera inkomsten eller betala in inkomstskatten

- + Kunden behöver inte betala sociala avgifter (beloppsgränser finns)

- + Kan sänka tröskeln för att börja bedriva verksamhet

- + Kan omfatta många olika typer av verksamheter, inte enbart inom gigekonomin

Mikroföretagarkonto, nackdelar/begränsningar

- Samma skattesats för alla – skatten kan bli såväl högre som lägre jämfört med att bedriva verksamheten i ett eget företag
- Omsättningen är skattebasen – mest relevant för tjänsteföretag med låga utgifter
- Begränsad förenkling för den som är skattskyldig för mervärdesskatt och/eller bokföringsskyldig
- Egenanställningsföretag fyller i stort sett samma syfte
- Utredningen avråder från att införa systemet om förslaget inte även omfattar mervärdesskatt och bokföringsskyldighet

Antal aktiva inom gigeconomien

Undersökning	År	Gig/delning	Andel aktiva
Huws m.fl. (2017)	2016	Gig och delning	10,0%
SOU 2017:26	2016	Gig	2,5%
SOU 2017:24*	2016	Gig och delning	10,0%
<i>varav tjänster*</i>		<i>egen uppskattning av gig</i>	<i>2,1%</i>
Eurobarometern 2018	2018	Gig och delning	4,0%
GEM 2020	2019	Gig	8,6%
SCB, BIT 2019**	2019	Gig via avsedd plattform	1,0 %
Gig, persontransport* eller		Persontransporter	5,0 %
boende* via en avsedd plattform		Semesterboende	16,0 %

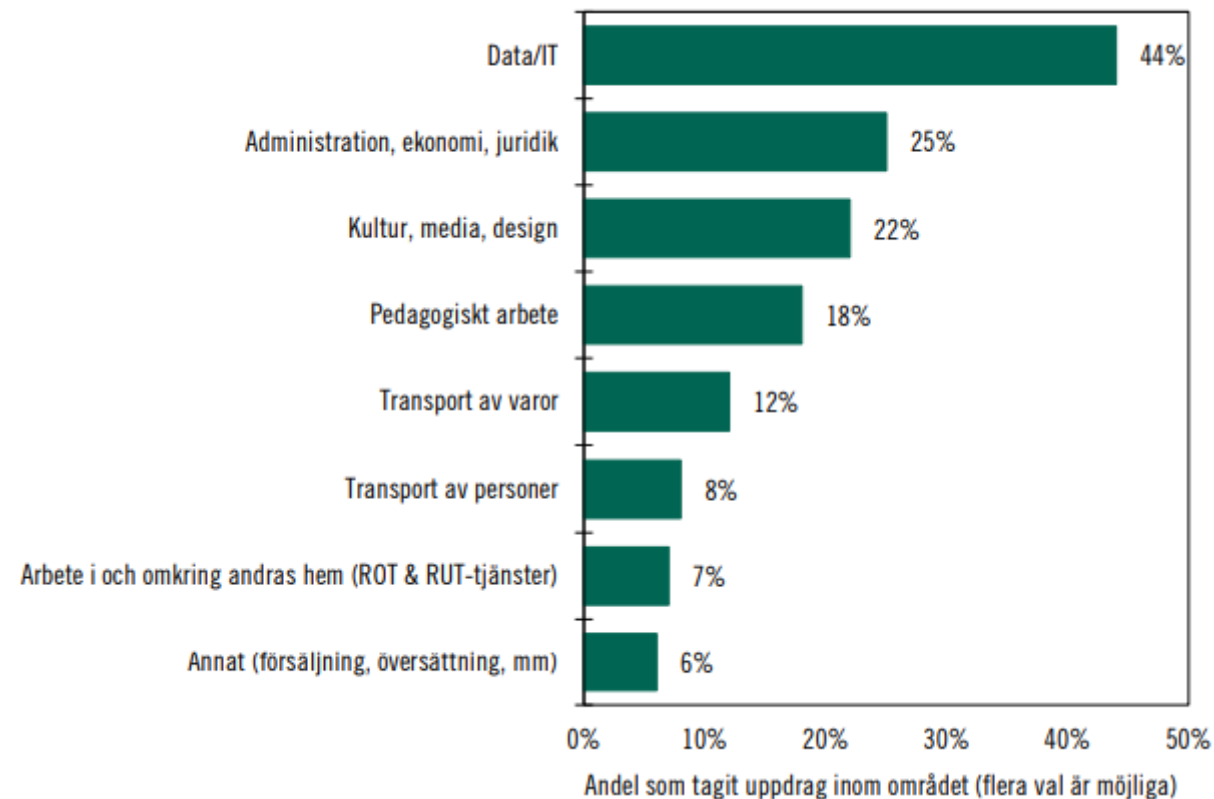
* Avser andelen som använt delnings- eller gigtjänster. Övriga undersökningar avser andelen som utfört tjänster.

** Avser befolkningen 18–84 år.

Motsvarar 260 000-
500 000 personer

- Yngre
- Män
- Storstäder (Stockholm)
- Gig vid sidan av en annan sysselsättning

Branscher och trender inom gig

Online labour index indikerar en kraftig tillväxt inom gigeconomien globalt

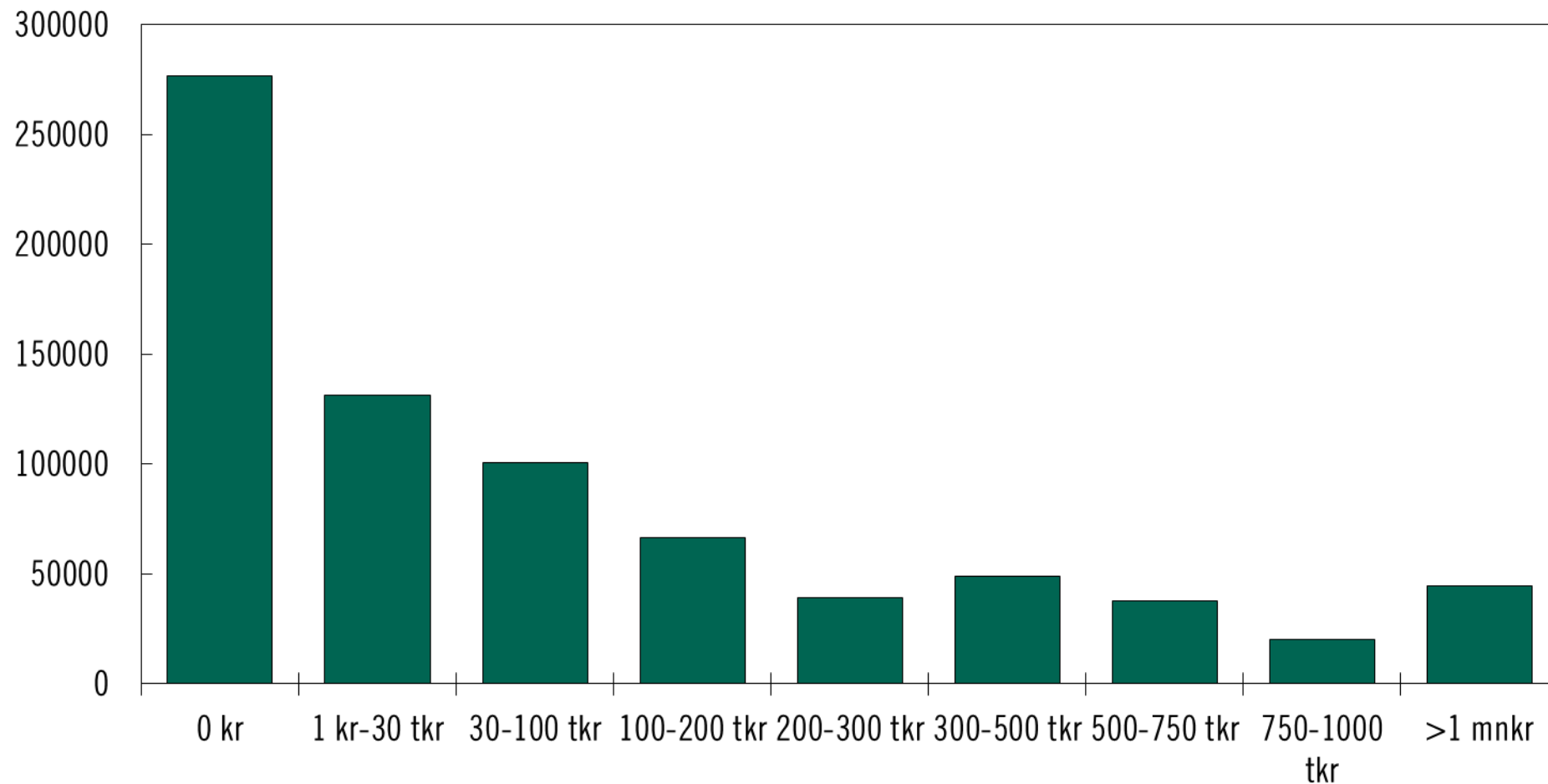
Källa: SOU 2017:24

Enskilda näringsidkare

- 810 000 personer: Sveriges största företagargrupp
- De flesta verksamheter har låg omsättning och saknar anställda
- Mycket vanligt att kombinera företagandet med annan sysselsättning (kombinatörer)
- Mycket varierande verksamheter:
Ungefär hälften är fastighetsanknutna verksamheter (jord- och skogsbruk, hyresfastigheter) som kan ha stora tillgångsvärden
Ungefär hälften mindre tjänsteföretag (bygg, taxi, frisörer, kulturella och kreativa näringar)

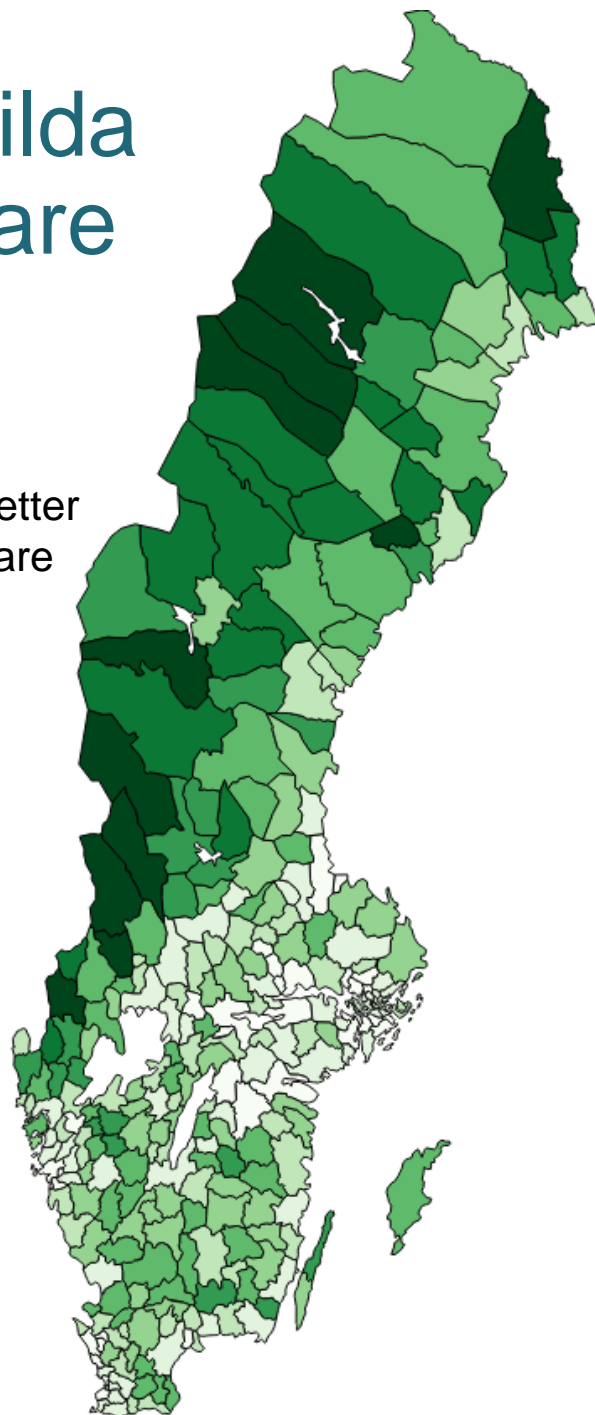
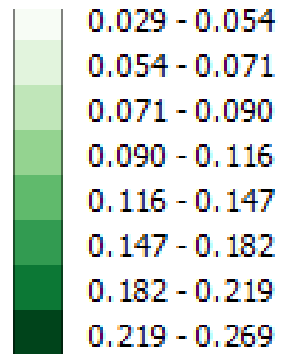

Enskilda näringsidkare efter omsättning 2018

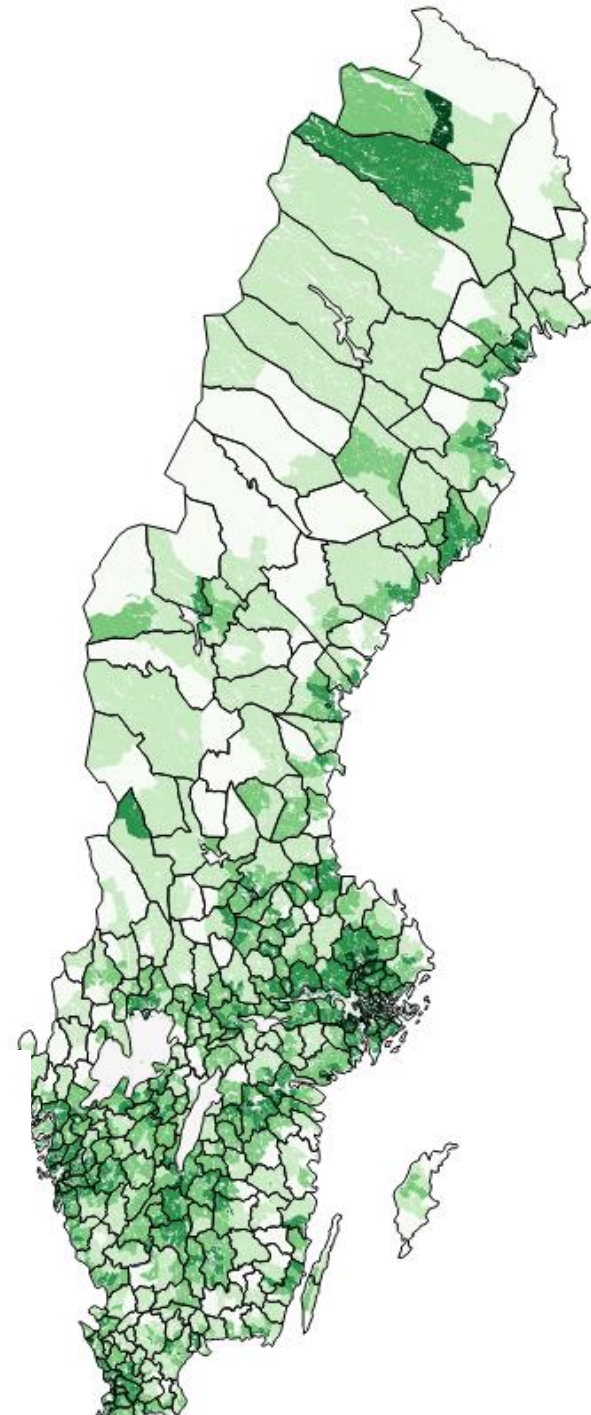
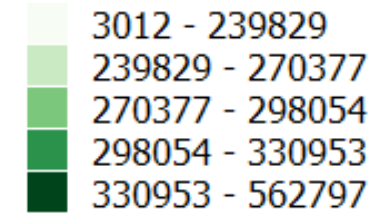
Antal enskilda näringsidkare

Antal NE-blanketter per 1000 invånare

Medianinkomst

Medianinkomst per invånare

Konsekvenser

- Störst förenklingseffekter för den som inte redan har ett eget företag, särskilt gällande socialavgifter
- Sänkta trösklar kan få fler att starta företag
 - 10% minskad administrativ börda ger ca 3-5 procent fler företag, Djankov m.fl. (2010); Braunerhjelm, Eklund & Thulin (2019)
- Enkelt system för aktiva inom gigekonomin
 - Enkelheten kan ge ökad/mer korrekt redovisning av inkomster, eller få fler att börja delta då skattekonsekvenserna blir överblickbara
- (Små) positiva effekter på konkurrens, produktivitet och sysselsättning

Tydligt, enkelt och förutsägbart – Företagares trygghetssystem (N2020:04)

Nina Öhrn Karlsson, utredningssekreterare

Om utredningen

- ▶ Särskild utredare Mathias Tegnér, riksdagsledamot (S)
- ▶ Sekreterare:
Elisabeth Kristensson, huvudsekreterare, jurist
Altin Vejsiu, nationalekonom
Nina Öhrn Karlsson, nationalekonom
- ▶ Expertgrupp: Socialdepartementet, Kulturdepartementet, Försäkringskassan, Skatteverket, Företagarna, Svenskt Näringsliv, Småföretagarnas riksförbund, LRF, SACO, TCO, LO
- ▶ Slutbetänkandet ska redovisas den 15 december 2021
- ▶ Delbetänkande:
55 år och karensval, SOU 2020:65, lämnat 2 november 2020

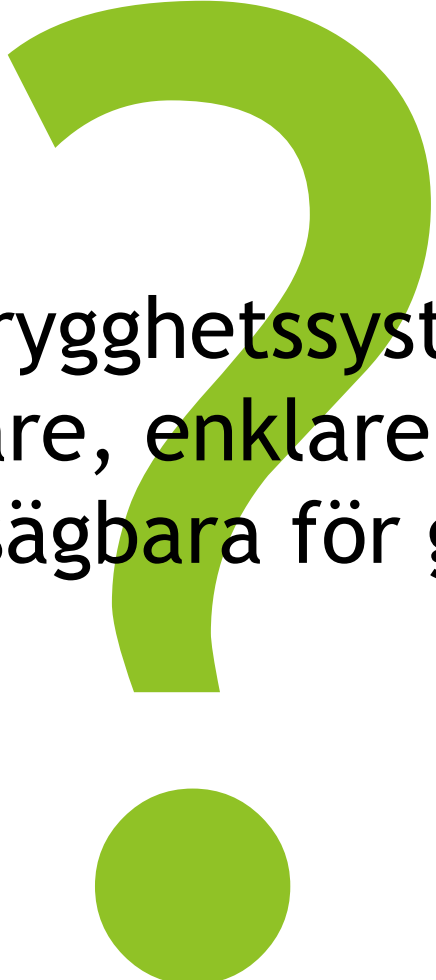

Uppdraget: Utredda hur företagares trygghets-system kan bli tydligare, enklare och mer förutsägbart

- ▶ Utredda hur sjukpenninggrundande inkomst ska fastställas för företagare med inkomst av näringsverksamhet (enskild firma, handelsbolag eller europeisk ekonomisk intressegruppering)
- ▶ Utredda om inkomststoppgifter kan hämtas från befintliga underlag för att förenkla hanteringen och skapa förutsättningar för en e-tjänst
- ▶ Kartlägga bakgrunden till och analysera skälen för de skillnader i karensregler och sjuklöneansvar som finns beroende på val av företagsform
- ▶ Göra en helhetsöversyn av regler och processer kring företagares trygghetssystem
- ▶ Sammanställa ett kunskapsunderlag kring dels företagandets utveckling och pågående förändringar, dels utmaningar i företagets trygghetssystem

Analysen så här långt

- ▶ **Sjukpenninggrundande inkomst (SGI)**
 - Tidigare utredningar har föreslagit olika varianter där SGI beräknas på överskott av näringsverksamhet
 - Huvudförslag där SGI grundas på inkomstuppgifter som redan finns
 - Alternativregler för de fall där historiska uppgifter inte är rättvisande
- ▶ **Sjuklön/karens**
 - De flesta enskilda näringsidkare har 7 dagars karens (ickevals alternativet) och får göra ett aktivt val av karensdagar i sjukförsäkringen
 - Aktiebolagsägare har formellt sett en karensdag, men sjuklöneansvaret under de första 14 sjukdagarna uppfattas av många som en form av karens
- ▶ **Kunskapsunderlag kring pågående förändringar**
 - Gigekonomins framväxt, förändrade krav på trygghetssystemen om fler blir företagare eller tar uppdrag som privatperson

Hur kan trygghetssystemen göras tydligare, enklare och mer förutsägbara för giggare?

TACK!
Nina Öhrn Karlsson
nina.ohrn.karlsson@regeringskansliet.se